

Tommeltot af Gaarden og rakte ham nu en for en denne og sagde „Velkommen.“ Kapellanen blev inderlig rørt over denne trostfulde Giffen.

„Tal, tal, tal,“ sagde han og tryktede hjerte- ligt de store nu Hæver. Han kunde ikke saa mere sagt, stent han sætte, at Gæstgæben her var pas- sende til et lille Ord, og frygtede, at de maatte ventede det.

I det samme blev der raabt henne fra Ryd- ningsarbejderne forude, og Slæden faldt sig atter i Bevægelse.

Da fandt han paa at sige:

„Jeg vilde være glad, om jeg altid fandt saa- danne Venner til at rydde Vejen for mig. Tal for jeres Modtagelse. Det er mit Haab, at vi nok skal komme godt ud af det med hinanden.“

„Det vil vi nok,“ svarede der fra mange.

„Og vi trænger til det!“ raabte en dyb, kraf- tig Røst helt bag i Skaren, efterfulgt af en bi- faldende Mumlén.

Dette Ord og Tønen, hvori det udtaltes,

gjorde et underligt Indtryk paa Kapellan Hanshed.

Hvad mon de mente? spurgte han sig selv, stent han allerede anede, hvortil der sigtedes.

Lidt efter førte de ind i Skibet. Byen

laa nebe i en Jordbrynning og saas ikke, før man

befandt sig saa at sige inde midt i den. Af en-

kelte smaa Ghytter saas kun Skovflenspiiben og det

øverste af Straatøget. De fleste Steder var man

gaaet til Ro; men enkelte gik dog endnu og gravebe

fig Gange ud fra Dørene, og paa en Stenflise

stod en gammel Mand med en Kæp og en lille

Pibe og hilste, idet Slæden for forbi.

Ved dette Syn hufte han først paa, hvorfor

han var kommen her, og i første Øjeblik blev han

noget betuttet ved Tanken om, at han ikke havde

faaet sig forberedt. Men han var bleven saa for-

trængningsfuld. Den friske Slædefart og Mødet

med Snekasterne havde givet ham saa stort Haab,

og han sætte sig overbeviset om, at Vorherre ogsaa

nok her i det afgørende Øjeblik vilde lægge ham

de rette Ord i Munden.

Slæden holdt ved en lille uanfælig Halvgaard i Byens Udant. Porten til Gaardsrummet var flaaet op og en ofende Lygte hang og drejede sig langsomt rundt under Loftet berinde. Men Gaards- rummet var saa pafkult af Sne, at Slæden ikke kunde komme igennem det, og Kapellanen maatte derfor flaa af i Porten og ad en snæver Sti, der var kastet gennem Snemassen, naa op til det gamle og lave Vaaningshus.

Fra to Vinduer i dette flumede der Lys ud paa Sneen. Men han hørte ingen Lyd der inde fra, og ogsaa rundt omkring var der fuldkommen stille. Selv den forte Puddelhund, der kom ud fra sit Gul i Porten og taas snuste til hans Ben, syntes at have forflaaet, at her laa et Menneſte og stred med Døden.

Først da han kom ind i Fremmeret og han- kede paa ind til Stuen, hørte han en Dør aabnes berinde, og en Kvindestemme kalde sagte:

„Skynd dig, Anders . . . Provsten er her!“

Ødet han traadte ind i den lave og gammel- dags udsprede Stue, rejste en halv gammel Mand med et graat, buftet Hoved sig op fra et Klap- bord henne ved Døren, hvor han havde siddet og læst i sin Avis ved et Talghys i en Mesfingstige. Han var i stribebe Udørmere og tog et Par Mesfingbriller fra Næsen, idet han forbavset og betuttet saa frem paa den indtrædende fremmebe.

„De kender mig ikke,“ sagde denne. „Jeg er Provstens Stebortræder. Han kunde ikke selv komme . . . Jeg er Provstens ny Kapellan, for- flaar De alſaa.“

„Ala, Kap'lanan!“ udbød den gamle hviſtende ligesom for sig selv og spærrede Øjnene endnu høiere op.

„Der er jo her i Huset en syg, der enſter at berettes . . . ikke sandt?“

„Jo . . . jo viſt.“

Der blev en Paſe. Den gamle vedblev op- mærksomt at betragte den fremmebe fra Hoved til Fod; ogsaa Kapellanen blev forlegen og viſte ikke længer, hvad han ſkulde ſige eller gøre.

„Er den syge meget lidende?“ ſpurgte han endelig.

„Nej, det er ligesom lidt bedre nu. Men i Eftermiddags, da Doktoren var her, var det rig- tignof ſaa ringe, at vi næſten tænkte, det kunde være forbi . . . Jo, ſaa det er alſaa Kap'lanan?“

I det ſamme aabnedes fiſkerbøgen en Dør, der ſtod paa Klem til den indre Stue, af en lille mager Kone i ſort Kjole og med en ſort Hue paa Hovedet. Hun tørrede ſin ſlæde Haand med et Strøg foran paa Forklædet og rakte Kapellanen den tøvende og ligesom ſky med et hviſtende „Vel- kommen.“

„Jeg hører, det er vor ny Præſt,“ ſagde hun derpaa ſille, idet hun ſtillede ſig op ved Siden af Manden og ligesom denne opmærksomt og mi- ſtanſomt betragtede ham med ſine ſmaa mørke, bekymringsfulde Øjne.

„Ja, vi har jo nok hørt, at ſkulde komme . . . og at De var meget ung ogſaa. Og det kan man da ogsaa nok ſe paa Dem. Men vi viſte jo ikke, at Provſten var forhindret, for ſaa —“

Hun ſtifiede et hurtigt Blik med Manden — „Men nu er det jo for Næſten ogsaa bedre her. Saa det var maatte forſert, at vi lod ſende Bud.“

„Ala, det har ingenting at ſige. De maa for min Skyld komme paa alle Døgnets Tider . . . jeg ſkal altid være beredt til at yde den Hjælp, man enſter af mig.“

„Ala, ja, ſaamænd,“ ſagde Konen og tav.

De ſtod atter et Øjeblik raadbilde over for hinanden. Til fiſt ſagde Kapellanen:

„Derſom De ſynes det, og alt er beredt inde hos den ſyge, ſkal vi da ikke begynde Hand- lingen?“

„Jo . . . jo viſt,“ ſagde Konen og ſaa atter ſpørgende hen paa Manden. Derpaa aabnede hun den Dør, hun var kommen af, og de kom ind i et mindre, halvørmt Værelſe, der laa et Trin lavere end Dagligſtuen, og hvis Luft var fyldt med Lugten af ſtarke Meditamerter og en ſygs Uddunſtninger. To tænde Lys ſtod ſammen med en Salmehog paa et lille Bord med en ren Serviet ved Hovedgærdet af en bred Søſtendefjeng, og i denne laa ikke, ſom Kapellanen havde ventet, en døende Olding, men en ung Pige paa 22 Aar og ſov. Hun laa paa bondeviſ i bart Linned, og den tunge Dyne var i Feberfeben glebet lidt ned fra de nøgne Skuldre.

(Fortſættels.)

Kodriver eller Primula.

Kultuſthiſtoriſt-botanikſt Skiſſe af Anton Andersen.

Naar Vinteren drager af Lande, og vi læn- ſelsfulde ſpejder efter de fremtrædende Aartegn, er en af de første Smaablomſter, der kommer frem, den ſønne og ſødtværende Kodriver eller Primula. Med ſit venlige lille Øje vilſer den os forſættende i Møde og bebuder os Aarets, de ſtore Gæſters Tid. I Enge, Moſer og paa Græſtebølde myſtrer de frem- de grønne Enge. Men fortættend ſiger de dog hjemme i Skovene, hvor de livlig farvede gule Kroner tager ſig nydelige ud i den ſpirende Dund. Vi har her i Landet flere Arter, der alle paa en enſelt Undtagelſe nær, fremtræder med gule Kroner. I Syſtemet henhører Kodriverne til de helfronede Gentiansplanter og karakteriſeres ved at have rød- ſamlede Blade, Blomſterne enten enkelte fra Blad- hjørnerne eller ſamlede i Skærme paa et ſtalt og i Regelen gule Kroner med langt Rør og ſlad Krone. De gule Blomſter bliver altid grønne ved Tæring. Kodriverne hører til vore almindeligſt beſtendte og lige folkelige Navne, af hvilke det meſt beſtendte er „Kodriver,“ der ſynes at være elſogammel og alle- rede forekommer i den ældre Middelalder under Formene: Kodræbel. Med Henſyn til Navnets Op- rindſel ſkal jeg bemærke, at en gammel ſpniſk Na- tion ſiger, at det ſtylbes den Dmſtændighed, at Planten blomſtrer omtrent paa den Tid, da Kræerne forhen plejede at blive ſat paa Græs, i Regelen i April. Naar den lod ſig til Syne, ſtulde Kræerne i Marken eller drives til Skovs, hvad der jo forhen var meget almindelig. Man ſagde derfor om Planten, at den „drev Dyne af Stalben“ eller „Aer til Skovs.“

Kodriverfamilien har for øvrigt lige fra den allerelſte Oldtid tilbragt ſig Menneſtens Dømt- ſomhed.

De gamle mente, at man af den kunde tilberede en undergørende Drik, der var i Stand til at kumme helbrede alle Legemets Sygdomme, ja, borttage enhver Svagbed og gengive Menneſket en evig Ungdom og varig Vidskraft. Man kalte i Middelalderen dette Tryllemiddel med flere forſtellige Navne; ſnart hed det „den filoſofiſke Tinktur,“ ſnart „Lys-Elſir.“ Foruden at have udbeliggørende Egenſkaber, ſtulde Elſirren tillige beſidde den mageløſe Evne at kumme forvandle uædle Metaller til Guld og forøge deres Vægt. Den blev deſaarſag Guldmagernes hemmelige Trylleord og Tryllemiddel. Ogſaa her i Norden anvendte Alkymiſterne Primula veris. Plantens latiniſke Navn: Primula bethder den første, i ældre Tid benevntes Planten ogsaa med Navnene „Nagleblomſt,“ „Maries Nagle“ og „Ganeleg.“ Dyſterne kalder den „die Schlüſſelblume“ og „Gim- melſchlüſſel,“ et Navn, der kan forſøges langt til- bage i Middelalderen; og endnu er Navnet „Marriløgl“ gængs i flere Enge af Jylland. Oprindelſen til ſid- nævnte og lignende folkelige Benævnelſer maa ſøges i gamle Sagn, ſom fortæller os, at Kodriverplanten er et kraftigt Middel til at hæve ſtulde Statte af Jordens Indre, af Høje eller Søer, hvor de findes gemte. Har man da denne Plante hos ſig, vitter den ſom en Undernagle, der aabner de ſtulde Døre til Højene og de underjordiſke Slotte, hvor mange herlige Statte ligger i Gem. Har man tilføldig en „Marriløgl“ hos ſig, da ejer man Midlet til at aabne de hemmelige Døre, og kan man ikke ſelv finde derpaa, kommer der undertiden en Jomfru til Hjælp. Hun ſætter da Blomſten ſom en Nagle i de tunge Porte — og man ſtaaer over for Herlig- hederne!

I Oldtiden mente man at dette Kvindevæſen var Freja ſelv; andre ſiger Frigg. Men efter Kiſten- dommens Indførelſe veg jo naturligviſ alle hedendiſke Gudinder, dog kun for at give Plads for „den hellige Jomfru,“ der efterhaanden tillægges alle de Egenſkaber og Virkninger, man forhen tilſkrev Gud- inderne. I Tyſkland kalder man det nævnte kvin- delige Væſen for „Naglejomfruen,“ og her kendes endnu talrige Sagn i denne Retning. Jeg ſkal for- tælle et:

I Schwaben fandt en Hyrde en Gang ved Foden af nogle ſammenſalbne Slotsruiner en Ko-

